

**Mecanism de consultare, parteneriat
și consolidare a dialogului la nivel
local pentru susținerea învățământului
profesional și tehnic**

Cuprins

Introducere	1
Analiza situației curente și determinarea parametrilor de funcționare a actualului mecanism de consultare la nivel local în ÎPT	2
Descrierea mecanismului de consultare	2
..... I. Scopul mecanismului de consultare	2
..... II. Plus-valoarea mecanismului de consultare	3
..... III. Complementaritatea documentelor strategice de la nivel local	3
..... IV. Descrierea procesului de consultare	4
..... V. Modul de lucru	4
..... VI. Procesul de monitorizare și evaluare a îndeplinirii obiectivelor mecanismului de consultare	5

Introducere

Învățământul profesional și tehnic (ÎPT) trebuie să adreseze nevoile pieței forței de muncă (prezente și viitoare) și să-și coreleze oferta educațională cu cerințele și nevoile de dezvoltare ale operatorilor economici. În acest context, autoritatea publică locală joacă un rol cheie în atragerea de investiții publice, dezvoltarea ÎPT (infrastructură școlară, burse și facilități pentru elevi, activități de promovare), dar și în aducerea laolaltă a tuturor actorilor locali relevanți pentru definirea unei viziuni și strategii pe termen lung. Cu toate acestea, primarii și consiliile locale nu au în acest moment un rol formal semnificativ în dezvoltarea ÎPT în cadrul comunităților pe care le conduc.

Autoritatea publică locală are un rol mai degrabă limitat în actualele consorții de la nivel local și regional (Comitetul local de dezvoltare a parteneriatului social, CLDPS, și Consorțiul Regional) și, de multe ori, implicarea sa (suplimentară) este în afara acestor mecanisme de consultare și se bazează pe voința politică și asumarea acestui deziderat de către conducerea instituției. Jucând un rol de facilitator, autoritatea publică locală poate avea însă o înțelegere mai bună a nevoilor actualilor și potențialilor investitori (cu impact asupra cifrei de școlarizare și a definirii specializărilor pe care le pregătesc școlile) și poate astfel susține dezvoltarea unităților de învățământ și accesarea lor de către elevi. Iar rolul acesteia poate fi cu atât mai relevant, întrucât în strategia de dezvoltare locală sunt incluse deseori măsuri și direcții de acțiune privind ÎPT.

Exemplele de bună practică ne arată că fără o asumare clară din partea conducerii autorității publice locale a nevoilor de dezvoltare ale ecosistemului profesional și tehnic lucrurile evoluează mult mai dificil. Un proces transparent și structurat de consultare, care să fie facilitat de reprezentanții autorității publice locale, poate să ofere un semnal clar de susținere și să îmbunătățească perspectivele de dezvoltare ale acestuia. Autoritatea publică locală reprezintă în fapt anticamera investițiilor publice locale și are nevoie de mecanisme mult mai flexibile și rapide pentru a facilita relația dintre mediul economic, mediul asociativ și cel școlar.

Acest proces se traduce, în cazul propunerii noastre, în crearea unui mecanism de consultare fundamentat pe un grup de lucru formal, facilitat de autoritatea publică locală, cu toți actorii relevanți locali (inclusiv liceele ÎPT și asociațiile de elevi și tineri, ce lipsesc din mecanismele actuale) pentru o mai bună înțelegere a nevoilor, provocărilor și posibilitățile de dezvoltare de la nivel local. Mecanismul de consultare poate lua forma unui proceduri asumate la nivelul autorității publice locale care să faciliteze și coordoneze grupurile de lucru cu actorii locali la intervale regulate sau ori de câte ori este necesar, în funcție de situație. Autoritatea publică locală își poate asuma la nivelul unei unități de lucru funcționarea mecanismului de consultare, dar și deschiderea către întreaga comunitate, crescând transparența procesului.

Procesul structurat de consultare propus va avea o componentă formată din: Primărie - licee ÎPT - reprezentanți ai partenerilor sociali, ai mediului de afaceri și ai Camerelor de Comerț și Industrie - reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale și ai asociațiilor de părinți, asociații ale tinerilor și elevilor.

Acest grup de lucru va avea rolul de a susține practicile și politicile publice asumate de către autoritatea publică locală având în vedere susținerea ecosistemului ÎPT. Va ajuta la fundamentarea discuțiilor din cadrul CLDPS și Consorțiului Regional cu privire la analiza de nevoi de la nivel local, cifrele de școlarizare, dar și la actualizarea programei școlare pentru școlile tehnice (componenta CDL curriculum în dezvoltare locală) în conformitate cu dinamica nevoilor agenților economici în materie de calificări și competențe. De asemenea, acest grup de lucru va oferi o platformă de dezbateri pentru toți actorii locali relevanți și va ajuta la îmbunătățirea campaniilor de promovare și de accesare a liceelor ÎPT de către elevi.

Analiza situației curente și determinarea parametrilor de funcționare a actualului mecanism de consultare la nivel local în ÎPT

Centrul Român de Politici Europene (www.crpe.ro) a derulat o analiză de nevoi pentru integrarea eficientă în dialogul social a celor mai relevante entități la nivel local pentru învățământul profesional și tehnic. Această analiză reprezintă fundamentul mecanismului de consultare pentru a oferi o înțelegere sporită a modului în care actorii relevanți pentru ÎPT conlucrează la nivel local. CRPE a analizat cine și cum se stabilește oferta pentru învățământul profesional și tehnic la nivel local, rolul actorilor cheie, documentele strategice și, cel mai important, cum funcționează actualele structuri consultative (în special CLDPS și Consorțiile Regionale).

Pornind de la această analiză, am urmărit in extenso rolul a două autorități publice locale în dezvoltarea ecosistemului ÎPT — cazul primăriilor din Piatra Neamț și Reșița. Deși primăriile nu au rol formal de coordonare, ci mai degrabă sunt un actor secundar în setarea ofertei ÎPT, am putut observa cum, în cazul Reșița, obiectivele de dezvoltare și strategiile asumate la nivel local pot influența semnificativ capacitatea ecosistemului ÎPT de a răspunde nevoilor pieței forței de muncă și de a se dezvolta sustenabil.

Astfel, descrierea mecanismului de consultare propus ține cont de principalele oportunități și provocări subliniate de analiza derulată. Există decizii importante la nivel local care pot influența semnificativ ecosistemul ÎPT, ca de altfel și mecanismele de consultare existente (dintre care cel mai important rămâne CLDPS), dar care, fără atribuțiile necesare riscă să devină formale, fără fond și ineficiente. Autoritățile publice locale, cu un grad de înțelegere ridicat pentru nevoile de ocupare de la nivel local și capacitatea de a juca un rol de liant între diverșii actori locali, necesită o formalizare a implicării acestora în ecosistemul ÎPT.

Descrierea mecanismului de consultare

I. Scopul mecanismului de consultare

Mecanismul de consultare își propune consolidarea, creșterea transparenței și extinderea dialogului între autoritatea publică locală și actorii relevanți în dezvoltarea ecosistemului ÎPT. Asumarea de către autoritatea publică locală a unui rol cheie în acest proces ține cont de obiective precum:

- facilitarea dialogului între actorii cheie de la nivel local pentru dezvoltarea ecosistemului ÎPT;
- extinderea procesului de consultare prin includerea unui număr extins de actori relevanți și promovarea unor practici de lucru deschise către comunitate;
- asigurarea unei mai bune corelări între nevoile pieței forței de muncă de la nivel local și oferta ÎPT (cifre de școlarizare, calificări și competențe) prin oferirea de susținere, analize și seturi de date;
- promovarea ofertei ÎPT la nivel local.

II. Plus-valoarea mecanismului de consultare

Formalizarea unui mecanism de consultare la nivel local între autoritatea publică și actorii relevanți pentru dezvoltarea ÎPT aduce o serie de avantaje în ceea ce ține de:

- îmbunătățirea procesului local de consultare;
- extinderea consultării prin adăugarea de noi membri;
- asigurarea complementarității cu actualele mecanisme locale și regionale, respectiv o mai bună fundamentare a concluziilor acestora (inclusiv în setarea cifrei de școlarizare și actualizarea anuală a curriculumului școlilor tehnice);
- nevoia de promovare a ecosistemului ÎPT.

Din punct de vedere administrativ, autoritățile publice locale trebuie să creeze structuri pentru relația cu mediul asociativ și de consultare cu reprezentanții asociațiilor și fundațiilor care își desfășoară activitatea în sfera lor de competență. Acest proces este definit pentru stabilirea unor programe și activități comune (Legea nr 246 din 18 iulie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații). Extinderea acestui principiu la nivelul creării unor grupuri de lucru și parteneriate este în linia activității recurente a administrațiilor publice locale de a susține o bună colaborare cu actorii locali și fundamentare a activității acestora.

Îmbunătățirea procesului local de consultare. Actualele mecanisme de la nivel local și regional (CLDPS și Consorțiul Regional) reprezintă structurile cheie pentru dezvoltarea ÎPT, însă rolul autorității publice locale este limitat. Este nevoie de un rol crescut pentru autoritatea publică locală și o mai bună fundamentare a dezbaterilor, în special prin preluarea de date și informații suplimentare de la nivelul celei din urmă. Actualul proces de consultare se dovedește a fi puțin flexibil, de multe ori cu ședințe formale, fără dezbateri transparente, iar timpii de reacție pot fi îngreunați în ceea ce ține de nevoile urgente ale pieței forței de muncă.

Extinderea consultării prin adăugarea de noi membri. Nici CLDPS, nici Consorțiul Regional, nu au în componență (sau nu le includ în mod expres) licee ÎPT și asociații ale elevilor sau tinerilor. Acestea pot juca un rol cheie în a stabili așteptările liceelor și, în mod special, ale elevilor, ținând cont de percepția publicului larg că liceele ÎPT sunt Cenușăresele sistemului de educație.

Asigurarea complementarității cu actualele mecanisme locale și regionale, respectiv o mai bună fundamentare a concluziilor acestora (inclusiv în stabilirea cifrei de școlarizare). Grupul de lucru facilitat de autoritatea publică locală poate ajuta la o mai bună fundamentare a concluziilor și a cifrei de școlarizare. De asemenea, grupul de lucru va avea un rol important în actualizarea anuală a programei școlare a școlilor tehnice printr-un input rapid, cu un timp de reacție superior, la nevoile pieței forței de muncă, respectiv prin includerea perspectivei de la firul ierbii, din care lipsesc în acest moment liceele și organizațiile nonguvernamentale. Rezultatul ar fi o înțelegere îmbunătățită a ecosistemului local și a potențialului de dezvoltare.

Promovarea ecosistemului ÎPT. Este necesară depășirea perspectivei adânc înrădăcinată în mentalul colectiv că școlile de meserii reprezintă ultima opțiune a unui număr ridicat de părinți și elevi.

În rezolvarea acestor provocări, este nevoie de o consolidare a dialogului între autoritatea publică locală – mediul economic – licee și organizațiile neguvernamentale, iar facilitatorul acestui proces poate fi autoritatea publică locală, având, de fapt, un rol dublu: de înțelegere a investițiilor curente și potențiale la nivel local, respectiv de susținere prin investiții publice și suport financiar și non-financiar a elevilor liceelor ÎPT.

III. Complementaritatea documentelor strategice de la nivel local

Trei documente cheie (Plan Regional de Acțiune pentru învățământ - PRAI, Plan Local de Acțiune pentru învățământ - PLAI, Planul de Acțiune al Școlii - PAS) oferă cadrul necesar fundamentării ofertei ÎPT și a planului anual de școlarizare. Procesul de elaborare se află la nivelul Consorțiului Regional pentru PRAI, CLDPS pentru PLAI și unității de învățământ pentru PLAI.

În etapele de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a acestora, rolul autorității publice locale este însă unul limitat, asta deși ecosistemul ÎPT este influențat de capacitatea autorității publice de a susține dezvoltarea ÎPT, **dar și de alte documente strategice de la nivelul autorităților publice locale.** Setarea obiectivelor, măsurilor și indicatorilor documentelor strategice de la nivel local (în special privind Strategiile de Dezvoltare Locală) trebuie corelate cu documentele strategice ÎPT (în special PLAI și PAS).

IV. Descrierea procesului de consultare

Etapa 1 – Dezbateri privind crearea mecanismului de consultare cu actorii relevanți de la nivel local. Asumarea de către autoritatea publică locală, ca facilitator și coordonator al procesului, a obiectivelor și așteptărilor estimate, respectiv a indicatorilor de monitorizare și evaluare a activității.

Etapa 2 - Formalizarea procesului de consultare și desemnarea la nivelul autorității publice locale a unității responsabile pentru desfășurarea acestuia. Publicarea în consultare a unui regulament de funcționare și a obiectivelor asumate.

Etapa 3 – Lansare unei invitații de înscriere și participare la procesul de consultare către toți actorii relevanți ținuți de către autoritatea publică locală.

Etape 4 – Desemnarea și semnarea acordurilor de parteneriat cu actorii relevanți de la nivel local parte a procesului de consultare.

V. Modul de lucru

Setarea modului de lucru este un proces intern al autorității publice locale și depinde de scopul și obiectivele care vor fi asumate de municipalitate. Cu toate acestea, va fi promovat un proces transparent de consultare, care va consta în publicarea agendei dezbaterilor, a concluziilor și măsurilor asumate cu ocazia fiecărei întâlniri a grupului de lucru. Se va urmări o deschidere a procesului către comunitate și solicitarea de input din partea unor actori externi terți interesați de buna funcționare a ecosistemului ÎPT.

Temele activităților grupului de lucru pot fi următoarele:

- a. Măsuri de promovare a ÎPT la nivelul comunității locale (inclusiv nivel județean).
- b. Creșterea nivelului de accesare a ÎPT de către elevi prin măsuri dedicate de suport (financiar și non-financiar), cu impact inclusiv asupra abandonului școlar.
- c. Fundamentarea discuțiilor privind cifra de școlarizare și actualizarea anuală a programei școlare a școlilor tehnice (componenta CDL curriculum în dezvoltare locală) în conformitate cu dinamica nevoilor agenților economici în materie de calificări și competențe.

Setarea modului de lucru va cuprinde obiective, plan de activități, calendar de îndeplinire, rezultatele estimate și responsabilii pentru fiecare activitate.

MECANISM DE CONSULTARE	OBIECTIVE	PLAN ACTIVITĂȚI	CALENDAR	REZULTATE ESTIMATE	RESPONSABILI
Primărie - Licee ÎPT - Reprezentanți ai partenerilor sociali, mediului de afaceri și ai Camerelor de Comerț și Industrie - Reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și asociațiilor de părinți, asociații ale tinerilor și ale elevilor.					

VI. Procesul de monitorizare și evaluare a îndeplinirii obiectivelor mecanismului de consultare

În scopul implementării mecanismului de consultare, la nivelul autorității publice locale se va desemna o persoană responsabilă care să gestioneze procesul de monitorizare și evaluare. Acest membru al aparatului de specialitate al primarului va fi nominalizat(ă) de primarul municipiului. Persoana desemnată trebuie să poată:

- (1) urmări îndeplinirea indicatorilor aferenți mecanismului de consultare;
- (2) să solicite grupului de lucru documente care să demonstreze îndeplinirea planului de activități, respectarea calendarului și rezultatele îndeplinite sau estimate;
- (3) evalua gradul de îndeplinire a acestora și să solicite corecții atunci când progresul fiecărei activități nu este cel asumat;
- (4) să prezinte periodic, către primar și personalul de conducere al instituției cu responsabilități în dezvoltarea ÎPT, stadiul de îndeplinire a obiectivelor și măsurilor asumate prin intermediul mecanismului de consultare;
- (5) să prezinte public toate acțiunile desfășurate de autoritatea publică locală, prin intermediul grupului de lucru sau complementar activității acestora, pentru a susține dialogul dintre actorii relevanți de la nivel local și corelarea nevoile forței de muncă de la nivel local cu cifra de școlarizare a ÎPT.